

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

90
lat
1918-2008

31-223 Kraków, ul. Kazimierza Wyki 3
e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84 Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

Informacja sygnalna - Nr 26

Data opracowania - listopad 2008 r.

OCHRONA ZDROWIA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2007 R.

Województwo małopolskie, według stanu w dniu 31 XII 2007 r., zamieszkiwało 3279,0 tys. osób, tj. o 7,8 tys. więcej niż w roku ubiegłym. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 20,8%, produkcyjnym - 63,3%, a poprodukcyjnym - 15,9%.

Opiekę medyczną mieszkańców województwa sprawowały zakłady stacjonarnej opieki zdrowotnej, placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej wraz ze służbami medycyny pracy oraz prywatna praktyka lekarska finansowana ze środków własnych pacjentów. Opieka zdrowotna o charakterze stacjonarnym świadczona była w szpitalach ogólnych oraz placówkach takich jak: zakłady opieki długoterminowej (zakłady opiekuńczo-lecznicze, pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja), zakłady leczenia uzdrowiskowego, zakłady psychiatryczne.

W ochronie zdrowia pracowało (według stanu w dniu 31 XII 2007 r.): 7,1 tys. lekarzy, 1,3 tys. lekarzy stomatologów, 15,5 tys. pielęgniarek (w tym 645 z tytułem magistra pielęgniarstwa), 1,8 tys. położnych (w tym 21 z tytułem magistra położnictwa) oraz 2,2 tys. farmaceutów. Do położnych i pielęgniarek zaliczono również osoby z wykształceniem wyższym innym niż magister położnictwa i pielęgniarstwa, pracujące jako pielęgniarki lub jako położne. Poza tym opiekę medyczną świadczyło 1,5 tys. fizjoterapeutów, do których zaliczali się rehabilitanci z wyższym wykształceniem, technicy fizjoterapii, fizjoterapeuci z wyższym wykształceniem (w tym 689 mgr rehabilitacji i mgr fizjoterapii). W ochronie zdrowia pracowało również 0,9 tys. diagnostów laboratoryjnych, czyli analityków medycznych oraz pracowników z wyższym wykształceniem zatrudnionych w pracowniach diagnostycznych. Pracujący lekarze stanowili 64,3% lekarzy posiadających prawo do wykonywania tego zawodu. Dla pielęgniarek wskaźnik ten wyniósł 69,2%, dla położnych - 67,7%, a dla lekarzy stomatologów - 41,8%.

W końcu 2007 r. w województwie małopolskim funkcjonowały 63 **szpitale ogólne**. Do sektora publicznego zaliczało się 61,9%. W dyspozycji szpitali i ich filii było o 91 (o 0,7%) łóżek mniej niż w poprzednim roku. Na 10 tys. mieszkańców województwa przypadało 41,5 łóżka (czyli średnio 241 osób na 1 łóżko), podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 45,7 (219 osób na 1 łóżko). Najwięcej łóżek znajdowało się na oddziałach chorób wewnętrznych (bez kardiologicznych) - 2279,

TABL. 1. SZPITALA OGÓLNE
Stan w dniu 31 XII

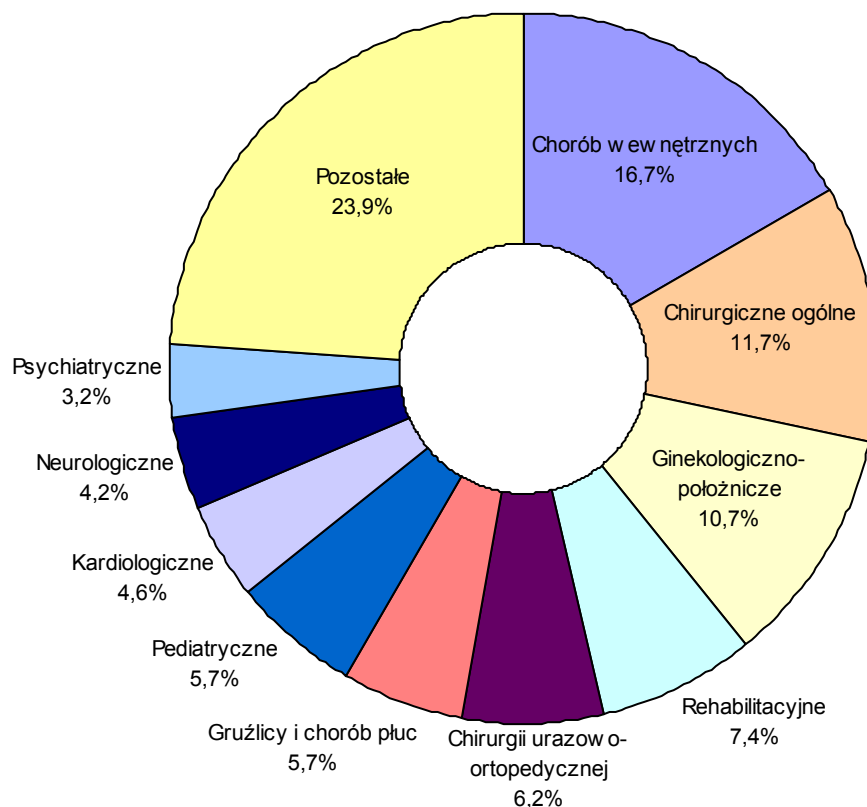
WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007
Szpitale	61	63
publiczne	40	39
niepubliczne	21	24
Łóżka w szpitalach i filiach szpitali	13714	13623
publicznych	13148	12945
niepublicznych	566	678
Leczeni^a w szpitalach	546139	549402
publicznych	520618	520133
niepublicznych	25521	29269

a W ciągu roku, łącznie z ruchem międzyoddziałowym.

chirurgii ogólnej - 1599 i ginekologiczno-położniczych - 1453. Wśród wszystkich dostępnych łóżek 2373 stanowiły łóżka udostępnione klinikom, a 2046 przeznaczonych było dla dzieci do lat 18. Przeciętnie 1 łóżko wykorzystywane było 273 dni.

W ciągu roku we wszystkich szpitalach w trybie stacjonarnym leczonych było 549,4 tys. osób (łącznie z ruchem międzyoddziałowym), o 0,6% więcej niż w roku poprzednim. Wśród leczonych, dzieci do lat 18 stanowiły 16,7%. Na oddziałach chorób wewnętrznych przebywało 17,3% leczonych, na ginekologiczno-położniczych - 14,8%, chirurgii ogólnej - 13,2%, pediatricznych - 6,6%, chirurgii urazowo-ortopedycznej - 5,9%, kardiologicznych - 5,6%, a na pozostałych - 36,6%. Średni pobyt chorego w szpitalu ogólnym wyniósł 7 dni. Na 10 tys. ludności ze szpitalnej opieki medycznej w województwie skorzystało 1678 osób, a w kraju - 1867.

Łóżka w szpitalach ogólnych i ich filiach według oddziałów w 2007 r.

TABL. 2. PLACÓWKI OPIEKI STACJONARNEJ DŁUGOTERMINOWEJ O PROFILU OGÓLNYM I PSYCHIATRYCZNYM Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca stacjonarne	Pacjenci (opieka stacjonarna)
Ogółem	32	2052	1939
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	25	1860	1797
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	2	99	83
Hospicja	5	93	59

Placówki świadczące **opiekę stacjonarną długoterminową** w ciągu 2007 r. objęły opieką 4876 osób. Według stanu w końcu roku w tego typu placówkach przebywało 1939 pacjentów i były to w większości osoby w wieku 75 lat i więcej (58,9%). Spośród wszystkich osób w tym wieku zamieszkujących woje-

wództwo, prawie 6 na 1000 korzystało z opieki stacjonarnej długoterminowej. Osoby w wieku 61-74 lat stanowiły 22,8% pacjentów, 41-60 lat - 13,6%, 40 lat i mniej - 4,6%. Udział osób nie opuszczających łóżek

w ogólnej liczbie pacjentów wyniósł 49,6%. Przeciętnie 1 pacjent przebywał w hospicjum 31,9 dnia, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym - 171,6 dnia, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym - 167,7 dnia.

Na terenie województwa według stanu w dniu 31 XII 2007 r. działały 3 **zakłady opieki psychiatrycznej**, do których zaliczały się 2 szpitale psychiatryczne i 1 ośrodek MONAR. Łączna liczba łóżek we wszystkich obiektach wyniosła 1155. W ciągu roku leczeniem objęto 11766 osób. Średni czas pobytu pacjenta na leczeniu psychiatrycznym wyniósł 33,1 dnia.

Usługi **lecnictwa uzdrowiskowego** w końcu 2007 r. świadczyło 8 szpitali uzdrowiskowych, 35 sanatoriów uzdrowiskowych, 1 sanatorium rehabilitacyjne oraz 5 przychodni uzdrowiskowych. Szpitale i sanatoria uzdrowiskowe oferowały łącznie 5463 łóżka, przy czym 77,2% było w dyspozycji sanatoriów uzdrowiskowych. W porównaniu z danymi z ubiegłego roku liczba dostępnych łóżek zmniejszyła się o 96 (o 1,7%).

Z usług placówek lecnictwa uzdrowiskowego w opiece stacjonarnej i ambulatoryjnej skorzystało w ciągu 2007 roku 91,4 tys. kuracjuszy. W sanatoriach uzdrowiskowych przebywało 61,1 tys. pacjentów stacjonarnych, poza tym przyjęto 815 pacjentów ambulatoryjnych. Z usług szpitali uzdrowiskowych skorzystało 16,0 tys. osób. Przychodnie uzdrowiskowe przyjęły 11,8 tys. pacjentów. W ciągu poprzedniego roku wszystkie zakłady świadczące usługi z zakresu lecnictwa uzdrowiskowego przyjęły 4,5% mniej pacjentów stacjonarnych i 11,3% mniej pacjentów ambulatoryjnych.

Średni czas pobytu pacjenta w zakładach lecnictwa uzdrowiskowego wyniósł 16 dni (15 dni w sanatoriach uzdrowiskowych, 21 - w szpitalach uzdrowiskowych). Pacjenci lecnictwa uzdrowiskowego mogli korzystać z różnorodnych zabiegów leczniczych. Łącznie wykonano 3199,9 tys. zabiegów, na które składało się między innymi: 338,3 tys. inhalacji, 280,9 tys. masaży, 275,8 tys. zabiegów borowinowych, 140,7 tys. kąpiele mineralnych, 56,7 tys. kąpiele CO₂, 3,2 tys. zabiegów parafinowych, ponadto 796,5 tys. razy zastosowano kinezyterapię, 485,9 tys. - elektrolecnictwo, 403,7 tys. - wodolecznictwo, 251,1 tys. - światłolecznictwo, 50,8 tys. - krioterapię.

Podstawową opiekę zdrowotną ludności świadczyły publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz służby medycyny pracy, jak również lekarze prowadzący indywidualne lub grupowe praktyki lekarskie i stomatologiczne.

Informacje zamieszczone w notatce nie ujmują działalności lekarzy i lekarzy stomatologów prowadzących praktykę lekarską w prywatnych gabinetach, w których porady opłacane są przez pacjentów.

W końcu 2007 r. w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON zarejestrowanych było 7,2 tys. podmiotów prowadzących praktykę lekarską oraz 2,1 tys. podmiotów prowadzących działalność stomatologiczną.

Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzieliły w ciągu 2007 r. 25,0 mln porad, czyli o 3,2% więcej niż w poprzednim roku. Porad lekarskich odnotowano 22,2 mln, w tym 9,1 mln udzielonych w poradniach specjalistycznej opieki zdrowotnej. W ogólnej liczbie porad, 1,8% (449,1 tys.) stanowiły porady ambulatoryjne udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych, pacjentom nie hospitalizowanym. Porad tych nie uwzględniają informacje przedstawione

TABL. 3. PLACÓWKI AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007
Ogółem	1629	1735
Zakłady opieki zdrowotnej	1184	1280
ogólnodostępne	1147	1241
służb medycyny pracy	37	39
publiczne	277	312
niepubliczne	907	968
Praktyki lekarskie	445	455
w miastach	279	280
na wsi	166	175

w dalszej części opisu dotyczącego ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

Lekarze stomatolodzy udzielili 2,8 mln porad. W ramach ogólnodostępnej stomatologicznej opieki zdrowotnej udzielono 2795,5 tys. porad, a w tym: 2181,2 tys. stomatologicznych, 194,0 tys. ortodontycznych, 199,5 tys. z zakresu chirurgii stomatologicznej, 117,5 tys. z zakresu protetyki.

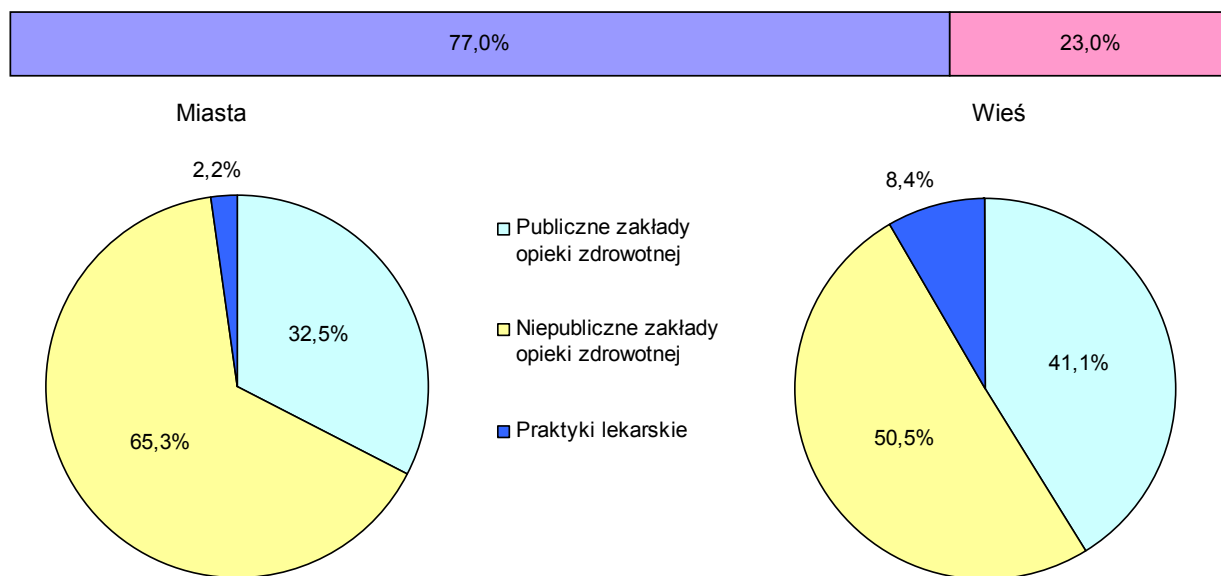
W poradniach specjalizujących się w chorobach wewnętrznych lekarze specjaliści udzielili 2085,3 tys. porad, w poradniach chirurgicznych - 1236,8 tys., ginekologiczno-położniczych - 1122,4 tys., okulistycznych - 929,4 tys., otolaryngologicznych - 695,3 tys., neurologicznych - 562,2 tys., zdrowia psychicznego - 426,2 tys., dermatologicznych - 453,1 tys., gruźlicy i chorób płuc - 259,4 tys., pediatrycznych - 61,6 tys., alergologicznych - 245,3 tys.

W ramach służb medycyny pracy udzielono 766,6 tys. porad, co stanowiło 3,1% ogółu porad udzielonych w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Badaniami profilaktycznymi objęto 422,9 tys. osób.

W ogólnodostępnych poradniach podstawowej opieki zdrowotnej w województwie udzielono 12,5 mln porad, w tym w ramach lekarskich wizyt domowych - 2,4%.

Miasto Kraków skupiało na swoim terenie 32,6% publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz 15,4% praktyk lekarskich. W placówkach tych udzielono 7,1 mln porad lekarskich (32,8%) i 1,0 mln stomatologicznych (36,5%).

Porady udzielone w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2007 r.

Na 1 mieszkańca województwa przypadało 7,5 porad udzielonych w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, w roku poprzednim - 7,3. Przewyższały pod tym względem miasta: Tarnów ze średnią 14,9, Nowy Sącz - 11,2 oraz Kraków - 10,8. Najmniej porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca udzielono w placówkach z terenu powiatów: tarnowskiego i dąbrowskiego (po 4,7), krakowskiego (5,1), nowosądeckiego i nowotarskiego (po 5,0), tatrzańskiego (5,5) oraz wielickiego (5,4).

Pomoc medyczną w nagłych przypadkach świadczyły zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego, które w ciągu 2007 roku 229,9 tys. razy wyjeżdżały na miejsce zdarzenia, tj. o 640 razy więcej niż w 2006 r. Najczęstszym miejscem zdarzenia był dom chorego lub poszkodowanego - 67,0% wyjazdów. Zdarzenia w ruchu uliczno-drogowym spowodowały 7,4% wyjazdów. Wyjazdy do pracy poszkodowanego

TABL. 4. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁÓW WYJAZDOWYCH RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

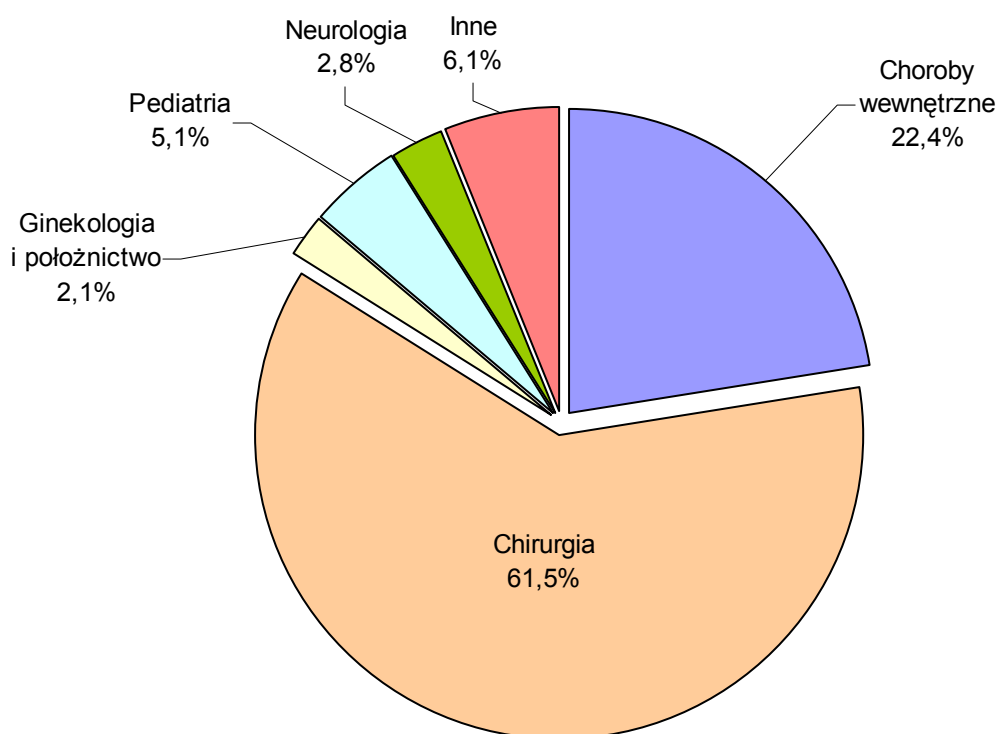
WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007
Zespoły wyjazdowe (stan w dniu 31 XII)	76	109
w tym:		
wypadkowy	38	59
reanimacyjny	36	35
Wyjazdy na miejsce zdarzenia	229218	229858
w tym:		
dom	142787	154059
ruch uliczno-drogowy	15702	17053
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego na miejscu zdarzenia	232301	230679
w tym w wieku 0-18 lat	19803	18745

stanowiły 1,0%. Najrzadziej wyjeżdżano do szkół - 0,6% wyjazdów. Na 1 zespół wyjazdowy przypadało 30,1 tys. mieszkańców województwa.

Podczas wyjazdów i w trybie ambulatoryjnym jednostki pomocy doraźnej obsłużyły w ciągu całego roku 739,7 tys. osób, o 9,4 tys. mniej niż w roku poprzednim. W 9 izbach przyjęć i w 22 szpitalnych oddziałach ratunkowych z pomocy skorzystało 509,0 tys. osób. Wśród wszystkich osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego 19,4% stanowiły dzieci i młodzież

w wieku 0-18 lat. Na 1000 mieszkańców województwa z medycznej pomocy doraźnej w 2007 r. skorzystało 226 osób, a w 2006 r. - 229.

Świadczenia zdrowotne udzielone w trybie ambulatoryjnym w ramach pomocy doraźnej według rodzaju świadczenia w 2007 r.

Sprzedaż leków i środków medycznych w końcu 2007 r. prowadziło 941 aptek (w tym 1 zakładowa) oraz 101 punktów aptecznych. W odniesieniu do stanu sprzed roku ubyły 3 apteki, a przybyło 5 punktów aptecznych. Dyżury nocne pełniło 340 aptek, spośród których dyżury nocne okresowe pełniło – 306, natomiast stałe – 34. Na terenach wiejskich działalność prowadziło 216 aptek oraz 100 punktów aptecznych.

W aptekach i punktach aptecznych na koniec grudnia 2007 r. pracowały 4882 osoby, w tym 2037 magistrów farmacji oraz 1797 techników farmaceutycznych.

Najwięcej aptek działało na terenie Krakowa (279 placówek), Tarnowa (60), Nowego Sącza (45) oraz powiatów: nowotarskiego (48), krakowskiego (46), oświęcimskiego (42) i nowosądeckiego (40).

Zwiększyła się liczba osób przypadających na jedną aptekę i punkt apteczny z 3145 osób w końcu 2006 r. do 3147 według stanu odnotowanego rok później (w miastach wzrosła z 2220 do 2231; na wsi zmniejszyła się z 5315 do 5251).

W końcu 2007 r. na terenie województwa działały 34 **żłobki** i 1 oddział żłobkowy. Placówki te zaliczane są również do systemu opieki zdrowotnej. Udzielane są w nich świadczenia zdrowotne obejmujące swoim zakresem działania profilaktyczne i opiekę nad dzieckiem w wieku do 3 lat, w czasie pracy rodziców lub opiekunów. Łącznie w dyspozycji placówek żłobkowych znajdowało się 2259 miejsc rzeczywistych w pełni przygotowanych na przyjęcie dziecka. Na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach przypadało 50,8 miejsca, o 1,2 miejsca więcej niż rok wcześniej.

W ciągu 2007 r. we wszystkich placówkach żłobkowych opieką objęto 4422 dzieci, tj. o 234 więcej niż w ciągu poprzedniego roku. W końcu 2007 r. odnotowano 2341 wychowanków, spośród których najliczniejszą grupę stanowiły 2-latki (1105 dzieci, czyli 47,2%). Na 1000 dzieci do lat 3 w województwie, 23,6 przebywało w żłobkach. Przeciętny pobyt dziecka wyniósł 73,7 dnia i był o 0,8 dnia krótszy niż w 2006 r.

Według stanu w dniu 31 XII, łącznie we wszystkich placówkach pracowały 553 osoby, w tym 70 pielęgniarek.

Najwięcej placówek działało na terenie Krakowa (22). W Tarnowie funkcjonowało 6 żłobków. Po 1 odnotowano w powiatach: chrzanowskim, krakowskim, limanowskim, myślenickim, oświęcimskim i mieście Nowy Sącz. Oddział żłobkowy funkcjonował w powiecie wielickim.

Na rzecz zakładów świadczących opiekę zdrowotną pracowały **punkty krwiodawstwa**. W 2007 r., według stanu w dniu 31 XII, działalność prowadziło jedno Regionalne Centrum Krwiodawstwa posiadające 17 oddziałów terenowych. Do placówek tych w ciągu roku zgłosiło się 41,6 tys. krwiodawców, w tym 41,4 tys. honorowych. Łącznie pobrano 69,1 tys. jednostek krwi pełnej (1 jednostka równa się 450 ml) oraz 69,0 tys. jednostek osocza (licząc w jednostkach świeżo mrożonego osocza – 1 taka jednostka odpowiada 200 ml). Przedstawione informacje Instytutu Hematologii i Transfuzjologii nie uwzględniają danych MON i MSWiA.

Do opracowania notatki wykorzystano dane ze sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego i sprawozdawczości resortowej Ministerstwa Zdrowia. Niektóre informacje mogą mieć charakter wstępny.